İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/89
506 S. SSK/79

YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/513
Karar No. 2026/4936
Tarihi: 16.04.2026

●HİZMET SÜRESİ DAVASINDA HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE
●SİGORTALININ KURUMA BİLDİRİMİNİN İŞE GİRİŞ TARİHİNDEN SONRA YAPILMASI, HİZMET SÜRESİNİN BAŞLANGIÇTAKİ BİR BÖLÜMÜNÜN KURUMA BİLDİRİLMEYEREK SONRASININ BİLDİRİLMESİ
●HİZMETİN KESİNTİSİZ DEVAM ETMİŞ OLMASI HALİNDE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRENİN HESAPLANMASINDA; KESİNTİSİZ OLARAK GEÇEN ÇALIŞMALARIN SONA ERDİĞİ YILIN SONU BAŞLANGIÇ ALINMALIDIR.
●BİRDEN FAZLA İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VARLIĞI VE İŞYERİNDEN YAPILAN KISMİ BİLDİRİMLERİN, SİGORTALININ O İŞYERİNDE KESİNTİLİ ÇALIŞTIĞINA KARİNE OLUŞTURDUĞU

ÖZETİ: 506 sayılı Kanun'un 79/10. maddesi hükmüne göre Kuruma bildirilmeyen hizmetlerin sigortalı hizmet olarak değerlendirilmesine ilişkin davanın, tespiti istenen hizmetin geçtiği yılın sonundan başlayarak 5 yıl içinde açılması gerekir. Bu yönde, anılan madde hükmünde yer alan hak düşürücü süre; yönetmelikle tespit edilen belgeleri işveren tarafından verilmeyen veya çalışmaları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar için geçerlidir. Bir başka anlatımla; sigortalıya ilişkin olarak işe giriş bildirgesi, dönem bordrosu gibi yönetmelikte belirtilen belgelerin Kuruma verilmesi ya da çalışmaların Kurumca tespit

edilmesi halinde; Kurumca öğrenilen ve sonrasında kesintisiz biçimde devam eden çalışmalar bakımından hak düşürücü sürenin geçtiğinden söz edilemez. Ne var ki sigortalının Kuruma bildiriminin işe giriş tarihinden sonra yapılması, bir başka ifade ile sigortalının hizmet süresinin başlangıçtaki bir bölümünün Kuruma bildirilmeyerek sonrasının bildirilmesi ve Kuruma bildirimin yapıldığı tarihten önceki çalışmaların, bildirgelerin verildiği tarihi de kapsar biçimde kesintisiz devam etmiş olması halinde, Kuruma bildirilmeyen çalışma süresi yönünden hak düşürücü sürenin hesaplanmasında; bildirim dışı tutulan sürenin sonu değil, kesintisiz olarak geçen çalışmaların sona erdiği yılın sonu başlangıç alınmalıdır.

Öte yandan, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2003/21-43 Esas, 2003/97 Karar ve 26.02.2003 tarihli kararında ayrıntıları açıklandığı üzere; kural olarak işe giriş bildirgeleri ve ücret ödeme bordroları sigortalının imzasını içermelidir. Sigortalı, anılan belgeleri hile, hata veya manevi baskı altında imzaladığını ileri sürmemiş veya imzanın kendisine ait olmadığını ya da kesintisiz çalıştığını söylememiş ise, birden fazla işe giriş bildirgesinin varlığı ve işyerinden yapılan kısmi bildirimler, sigortalının o işyerinde kesintili çalıştığına karine oluşturur. Bu karinenin, aksinin ancak eş değer de delillerle kanıtlanması gerekmekte olup tanık sözlerine değer verilemez. Bu halde ise hak düşürücü sürenin kesinti tarihleri dikkate alınarak her bir dönem bakımından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekecektir.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak verilen karar davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Yıldız Balcı tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının davalı işverene ait Ereğli Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet göstermekte olan mevye işleme fabrikasında 20.09.2007-12.09.2011 tarihleri arasında çalıştığını, davalı işverenin müvekkilinin işe giriş tarihini 20.09.2007 şeklinde bildirdiğini, davacının davalı iş yerinde 20.09.2007-12.09.2011 tarihleri arasında kesintisiz olarak çalıştığını belirterek çalıştığı

dönemlere ilişkin eksik bildirilen hizmetlerinin tespitini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile istinaf talebinin esastan reddine karar verilmiştir.

V.BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin 14.10.2024 tarihli kararının süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Dairemizce 24.04.2025 tarihli karar ile özetle, "7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 4. maddesinin 2. fıkrasında hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, davanın Kuruma re'sen ihbar edileceği düzenlenmiş olup eldeki davada davanın Kuruma ihbar edilmediği anlaşılmakla, Mahkemece dava Kuruma ihbar edilerek taraf teşkili sağlandıktan sonra esasa girilmesi gerektiği " gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. İlk Derece Mahkemesince Bozmaya Uyularak Verilen İkinci Karar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili özetle, davalı işveren tarafından müvekkilinin 20.07.2007 tarihli işe giriş bildirgesinin Kuruma verildiğini, ancak müvekkilinin çalışma dönemi boyunca primlerinin eksik ödendiğini, Yargıtayın yerleşik içtihatları doğrultusunda işe giriş bildiriminin yapılması halinde hak düşürücü sürenin uygulanmayacağını, İlk Derece Mahkemesi tarafından bu hususa ilişkin hiçbir değerlendirme yapılmaksızın ve delil toplanmaksızın davanın açıldığı günün ertesi günü hak düşürücü süre yönünden davanın reddine karar verilmesinin açıkça usul ve kanuna aykırı olduğunu ileri sürerek temyiz talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, hizmet tespiti istemli işbu davada, hak düşürücü sürenin geçip geçmediğine ilişkindir.

1.Dosya kapsamı incelendiğinde, davacının davalı işyerinden 20.09.2007-28.09.2008, 26.10.2009-31.12.2009 ve04.05.2010-12.09.2011 tarihleri arasında bildiriminin bulunduğu, işbu dava ile sürekli çalıştığından bahisle eksik bildirilen

çalışmalarının tespitini talep ettiği, İlk Derece Mahkemesince hak düşürücü süre geçtiğinden bahisle davanın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

2. 506 sayılı Kanun'un 79/10. maddesi hükmüne göre Kuruma bildirilmeyen hizmetlerin sigortalı hizmet olarak değerlendirilmesine ilişkin davanın, tespiti istenen hizmetin geçtiği yılın sonundan başlayarak 5 yıl içinde açılması gerekir. Bu yönde, anılan madde hükmünde yer alan hak düşürücü süre; yönetmelikle tespit edilen belgeleri işveren tarafından verilmeyen veya çalışmaları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar için geçerlidir. Bir başka anlatımla; sigortalıya ilişkin olarak işe giriş bildirgesi, dönem bordrosu gibi yönetmelikte belirtilen belgelerin Kuruma verilmesi ya da çalışmaların Kurumca tespit edilmesi halinde; Kurumca öğrenilen ve sonrasında kesintisiz biçimde devam eden çalışmalar bakımından hak düşürücü sürenin geçtiğinden söz edilemez. Ne var ki sigortalının Kuruma bildiriminin işe giriş tarihinden sonra yapılması, bir başka ifade ile sigortalının hizmet süresinin başlangıçtaki bir bölümünün Kuruma bildirilmeyerek sonrasının bildirilmesi ve Kuruma bildirimin yapıldığı tarihten önceki çalışmaların, bildirgelerin verildiği tarihi de kapsar biçimde kesintisiz devam etmiş olması halinde, Kuruma bildirilmeyen çalışma süresi yönünden hak düşürücü sürenin hesaplanmasında; bildirim dışı tutulan sürenin sonu değil, kesintisiz olarak geçen çalışmaların sona erdiği yılın sonu başlangıç alınmalıdır.

3.Öte yandan, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2003/21-43 Esas, 2003/97 Karar ve 26.02.2003 tarihli kararında ayrıntıları açıklandığı üzere; kural olarak işe giriş bildirgeleri ve ücret ödeme bordroları sigortalının imzasını içermelidir. Sigortalı, anılan belgeleri hile, hata veya manevi baskı altında imzaladığını ileri sürmemiş veya imzanın kendisine ait olmadığını ya da kesintisiz çalıştığını söylememiş ise, birden fazla işe giriş bildirgesinin varlığı ve işyerinden yapılan kısmi bildirimler, sigortalının o işyerinde kesintili çalıştığına karine oluşturur. Bu karinenin, aksinin ancak eş değer de delillerle kanıtlanması gerekmekte olup tanık sözlerine değer verilemez. Bu halde ise hak düşürücü sürenin kesinti tarihleri dikkate alınarak her bir dönem bakımından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekecektir.

4.Belirtilen açıklamalar ışığında somut olaya dönüldüğünde, davacının 20.09.2007-12.09.2011 tarihleri arasında bildiriminin bulunması ve bu tarihler arasında kesintisiz çalıştığını belirterek tespit talebinde bulunduğu dikkate alındığında, hak düşürücü sürenin geçmediği belirgindir.

5.O halde İlk Derece Mahkemesince işin esasına girilip elde edilecek sonuca göre karar verilmesi gerekmektedir.

6.Diğer taraftan, İlk Derece Mahkemesinin karar başlığında Kurumun "Fer'i müdahil" olması gerekirken "İhbar olunan" olarak gösterilmesi isabetsiz bulunmuştur.

Bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurulmaksızın, eksik inceleme ve araştırmayla yazılı şekilde karar tesisi, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA,**

Peşin yatırılan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

16.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.